

PLAN VAN AANPAK & VOORTGANG CO₂

Rapportage conform de gestelde eisen in
handboek CO₂-Prestatieladder 3.1

*Happy people
make happy people*

Auteur(s):
Jesper Kloeke

Geaccordeerd door Concerndirectie:

X

Maartje Bouvy
CFO

Geaccordeerd door Duurzaamheidsmanager:

Tim Platteel
Duurzaamheidsmanager

COLOFON

Het format voor deze rapportage is opgesteld door Facilicom Energiemanagement.

-

Facilicom Energiemanagement
Van Leeuwenhoekweg 1
5482 TK Schijndel

0495 - 590500

[https://www.facilicom-energie.nl/
energie@facilicom.nl](https://www.facilicom-energie.nl/energie@facilicom.nl)

Dit format mag uitsluitend worden ingezet voor eigen gebruik en niet voor commerciële doeleinden

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Actuele CO ₂ -Footprint, 2020	5
2.1 CO ₂ -footprint 2020	5
2.2 Kruistabel ISO 14064-1.....	8
3. Voortgang CO ₂ -uitstoot.....	9
3.1 Voortgang reductiemaatregelen	10
3.2 Voortgang reductiedoelstellingen.....	10
3.3 Projecten met gunningsvoordeel	10
4. CO ₂ -Reductiebeleid	11
4.1 Energiebeoordeling	11
4.1.1 Energiebeoordeling wagenpark 2020	11
4.1.2 Energiebeoordeling panden.....	13
4.2 KPI's om voortgang te monitoren	17
5. Reductiedoelstellingen.....	19
5.1 Vergelijking met sectorgenoten	19
5.1.1 CSU	19
5.1.2 Securitas	19
5.1.3 Van Dorp	19
5.1.5 Conclusie vergelijking sectorgenoten	19
5.2 Reductiedoelstellingen.....	20
6. Reductiemaatregelen	21
6.1 Reductiemaatregelen zakelijke reizen (Scope 1, Scope 2, Business travel)	21
6.2 Reductiemaatregelen panden (Scope 1, Scope 2)	23
Bijlage 1: Monitoring KPI's	26
A.1 Uitstoot wagenpark	26
A.2 Uitstoot gasverbruik	27
A.3 Uitstoot elektriciteitsverbruik.....	28
A.4 Uitstoot Business travel	28

1. Inleiding

Voor u ligt het CO₂-managementplan van Facilicom Group, hierna te noemen Facilicom, met informatie omtrent de CO₂-prestatieladder. Bij Facilicom, één van de grootste werkgevers van Nederland, staat duurzaamheid hoog op de agenda. Dit rapport is door Facilicom opgesteld met als doel om vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheidsbesef actief werk te maken van CO₂-reductie. De CO₂-prestatieladder is hierbij een uiterst geschikt instrument, omdat organisaties met een certificaat twee keer zoveel CO₂ reduceren^[1]. Het rapport is opgesteld aan de hand van de eisen beschreven in het Handboek CO₂-prestatieladder 3.1^[2].

Facilicom heeft zichzelf als doel gesteld om in 2030 als één van de eerste grote organisaties CO₂ neutraal te zijn in scope 1 en 2^[3]. Om dit doel te behalen is Facilicom deels afhankelijk van de technologische ontwikkelingen. Mochten de technologische ontwikkelingen niet toereikend blijken voor Facilicom, zal Facilicom de overgebleven CO₂-uitstoot compenseren.

Om de ambities waar te maken is medewerking van iedereen binnen de organisatie nodig. Van alle medewerkers wordt verwacht dat zij hun werkzaamheden uitvoeren in overeenstemming met het beleid van Facilicom. Open en transparante communicatie is hiervoor van groot belang om het bewustzijn en de participatie van de medewerkers te verhogen. De verantwoordelijkheden voor het vormgeven van het energiebeleid, het bepalen van de te nemen reductiemaatregelen en het uitvoeren van het communicatieplan is belegd bij de in eind 2020 aangestelde duurzaamheidsmanager, Tim Platteel. Daarnaast is CFO, Maartje Bouvy, namens de concerndirectie eindverantwoordelijke voor het duurzaamheidsbeleid.

Dit rapport voldoet aan de eisen van de CO₂-Prestatieladder Handboek 3.1 en ISO 14064-1 par. 9.3.1 en ISO 50001 zoals aangegeven in het CO₂ managementplan. Er heeft geen wijziging plaatsgevonden omtrent de organisatiegrens, activiteiten en locaties in 2020 ten opzichte van het basisjaar 2019. De beschrijving van de organisatie is terug te vinden in het CO₂ managementplan. Deze organisatiegrenzen zijn dus wederom gebruikt om in *hoofdstuk 2* de actuele CO₂-footprint van 2020 te bepalen. In *hoofdstuk 3* wordt de CO₂-footprint van 2020 vergeleken met het basisjaar 2019 om de voortgang te bepalen. Vervolgens worden in *hoofdstuk 4* de KPI's gepresenteerd en is de energiebeoordeling beschreven. De resultaten en mogelijke verbeterpunten vanuit hoofdstuk 3 en 4 worden in respectievelijk *hoofdstuk 5* en *hoofdstuk 6* vertaald in reductiedoelstellingen en reductiemaatregelen.

^[1] Rietbergen, M. G., Opstelten, I. J., & Blok, K. (2017). Improving energy and carbon management in construction and civil engineering companies—evaluating the impacts of the CO₂ Performance Ladder. *Energy Efficiency*, 10(1), 55-79.

^[2] SKAO. (2020, juni). Handboek CO₂-prestatieladder 3.1.

https://media.skao.nl/content/ska/skadownload/CO2Prestatieladder%20Handboek%203.1_22-6-2020.pdf

^[3] Facilicom Group. (z.d.). CO₂-ambitie. <https://facilicom.nl/duurzaam/Co2-ambitie>

2. Actuele CO₂-Footprint, 2020

De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG emissies. De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de norm ISO 14064-1 § 9.3.1. In het CO₂ managementplan is hiervoor een kruistabel opgenomen en zijn de uitgangspunten en methode beschreven.

2.1 CO₂-footprint 2020

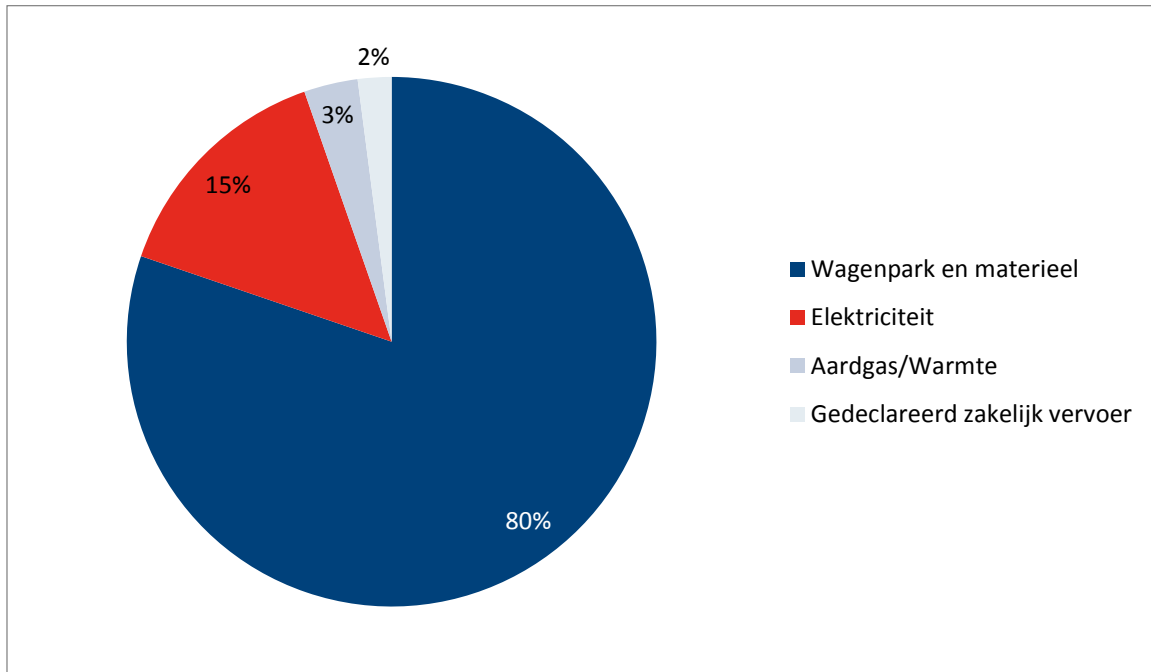
Onderstaande tabel toont de CO₂-footprint van de Nederlandse activiteiten van Facilicom in het jaar 2020. De totale CO₂-uitstoot was 14.954 ton CO₂, waarvan 83% in scope 1 en 17% in scope 2 (inclusief zakelijk verkeer).

Tabel 1: Emissie-inventaris Facilicom Nederlandse activiteiten 2020

	Thema				CO ₂ -parameter		CO ₂ -equivalent	
CO₂-uitstoot scope 1								
1	Wagenpark & materieel	Benzine	1.549.050	liter	2,784	kg CO ₂ /liter	4.313	ton CO ₂
1	Wagenpark & materieel	Diesel	2.331.012	liter	3,262	kg CO ₂ /liter	7.604	ton CO ₂
1	Wagenpark & materieel	LPG	1.205	liter	1,798	kg CO ₂ /liter	2	ton CO ₂
1	Wagenpark & materieel	Aardgas	0	kg	2,633	kg CO ₂ /kg	0	ton CO ₂
1	Panden	Aardgas	248.234	m ³	1,884	kg CO ₂ / m ³	466	ton CO ₂
					Subtotaal scope 1		12.385	ton CO₂
CO₂-uitstoot scope 2 inclusief (gedecclareerd) zakelijk verkeer								
2	Wagenpark & materieel	Elektriciteit	143.556	kWh	0,556	kg CO ₂ /kWh	80	ton CO ₂
	Panden	Elektriciteit (Groen)	60.396	kWh	0	kg CO ₂ /kWh	0	ton CO ₂
2	Panden	Elektriciteit	3.877.753	kWh	0,556	kg CO ₂ /kWh	2.156	ton CO ₂
	Panden	STEG	715	GJ	35,97	Kg CO ₂ /GJ	26	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Internationale vlieguren	0	km	0,147	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Europese vlieguren	0	km	0,2	kg CO ₂ /km	0	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Regionale vlieguren	4.008	km	0,297	kg CO ₂ /km	1	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Privé auto	1.482.098	km	0,195	kg CO ₂ /km	289	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Openbaar vervoer	277.260	km	0,036	kg CO ₂ /km	10	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Diesel	462	liter	3,262	kg CO ₂ /liter	1	ton CO ₂
3	Zakelijk vervoer	Benzine	1.993	liter	2,784	kg CO ₂ /liter	6	ton CO ₂
					Subtotaal scope 2 + BT		2.569	ton CO₂
Totale CO₂-uitstoot							14.954	ton CO₂

In onderstaande figuur is de verdeling van de CO₂-uitstoot per thema weergegeven. De totale CO₂-uitstoot in 2020 was 14.954 ton CO₂. De belangrijkste verbruikers in 2020 waren:

- Brandstofverbruik Wagenpark en materieel (80%)
- Ingekochte elektriciteit voor kantoorpanden (15%)
- Aardgas/Warmte voor kantoorpanden (3%)
- Gedeclareerd zakelijk vervoer (2%)

Figuur 1: Verdeling CO₂-uitstoot 2020 per thema

Verbranding biomassa

Verbranding van biomassa vond niet plaats bij Facilicom in 2020.

GHG-verwijderingen

Er heeft geen broeikasverwijdering plaatsgevonden. Wel is de CO₂-uitstoot van de mobiele surveillance van Trigion gecompenseerd.

Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG protocol.

Belangrijkste beïnvloeders

Binnen Facilicom hebben de inkoop van brandstof van het wagenpark, inkoop van elektriciteit en de inkoop van aardgas een grote invloed op de CO₂-footprint. Hiervan is het wagenpark met 79% veruit de variabele met de grootste invloed. Er zijn geen specifieke personen of individuen te benoemen, die een dusdanige impact hebben op de CO₂-footprint.

Significante veranderingen ten opzichte van basisjaar

Voor de berekening van de emissie-inventaris van 2020 zijn geen significante veranderingen te melden, behalve het gebruik van nieuwe emissiefactoren zoals voorgeschreven op www.co2emissiefactoren.nl.

Onzekerheden

Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de emissie-inventaris zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijke getallen. Slechts een klein gedeelte van het vloeroppervlak heeft geen jaarrekening, die gelijk loopt met het kalenderjaar. De jaarrekening van de panden van Degenaar (Tauber), panden van Schiphol Real Estate, het pand aan de Luidsprekerstraat en het pand aan de Van de Reijtsstraat lopen niet gelijk met het kalenderjaar. Deze panden leveren 8% van de totale gebruikte vloeroppervlakte, 46.422 m². Daarnaast is slechts van één

elektrische auto het verbruik geschat. Ook laden de elektrische auto's op bij de eigen bedrijfspanden van Facilicom. Bij het hoofdkantoor werd in totaal voor iets meer dan 18.000 kWh, 1% van het totale elektriciteitsverbruik van deze locatie, opgeladen. De registratie hiervan is echter nog niet volledig en de facturen zijn nog niet correct gearchiveerd. Als gevolg hiervan was het in 2020 niet mogelijk om dubbeltelling van elektriciteitsverbruik van de panden en de auto's te voorkomen. De dubbeltelling is echter zeer gering dus dit heeft geen dusdanige impact op de CO₂-footprint. Echter in de toekomst zullen veel meer auto's opladen bij de verschillende kantoren en zal het wel een impact hebben. Om deze reden moet er de komende jaren inzicht worden verkregen in het aantal kWh dat door de elektrische auto's bij de verschillende kantoren wordt geladen. Tenslotte is een klein deel van het zakelijk verkeer gebaseerd op aannames. Als gevolg van het feit dat veruit het grootste gedeelte van de emissie-inventaris is gebaseerd op facturen kan geconcludeerd worden dat de onzekerheidsmarge zeer gering is. Door deze onzekerheden te verkleinen kan de CO₂ emissie-inventaris voor de komende jaren worden verbeterd.

Geplande verbeteringen data 2021

Op de locatie Luidsprekerstraat zijn slimme meters geplaatst om het elektriciteit- en gasverbruik beter in kaart te brengen. Daarnaast zal voor de overige panden onderzocht worden of het mogelijk is om de meterstanden zelf op te nemen.

Uitsluitingen

In het CO₂-Prestatieladder Handboek 3.1 is uitgesplitste rapportage van de CO₂-emissieinventaris over alle broeikasgassen niet verplicht. Het is dus niet vereist deze niet-CO₂- broeikasgassen (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van het bedrijf, mee te nemen in de emissie-inventaris. Emissiefactoren van www.co2emissiefactoren.nl zijn uitgedrukt in CO₂-equivalenten. Verder zijn de volgende emissies niet meegenomen in de inventaris, omdat deze minder dan 1% van het totaal uitmaken:

- Koudemiddelen: Koudemiddelen zitten in gesloten systemen en geven alleen incidenteel (bij lekkage) een emissie. Indien dit gebeurt, gaat het maximaal om enkel kilogrammen. Daarmee is de bijdrage aan de totale footprint verwaarloosbaar (<0,1%).
- Tijdelijke locaties Includio: De CO₂-uitstoot van deze tijdelijke locaties is slechts voor een zeer klein gedeelte toe te schrijven aan de medewerkers van Facilicom. (<1% van het totaal)

Verificatie

De emissie-inventaris van Facilicom is gevalideerd door Stimular tijdens de interne audit.

2.2 Kruistabel ISO 14064-1

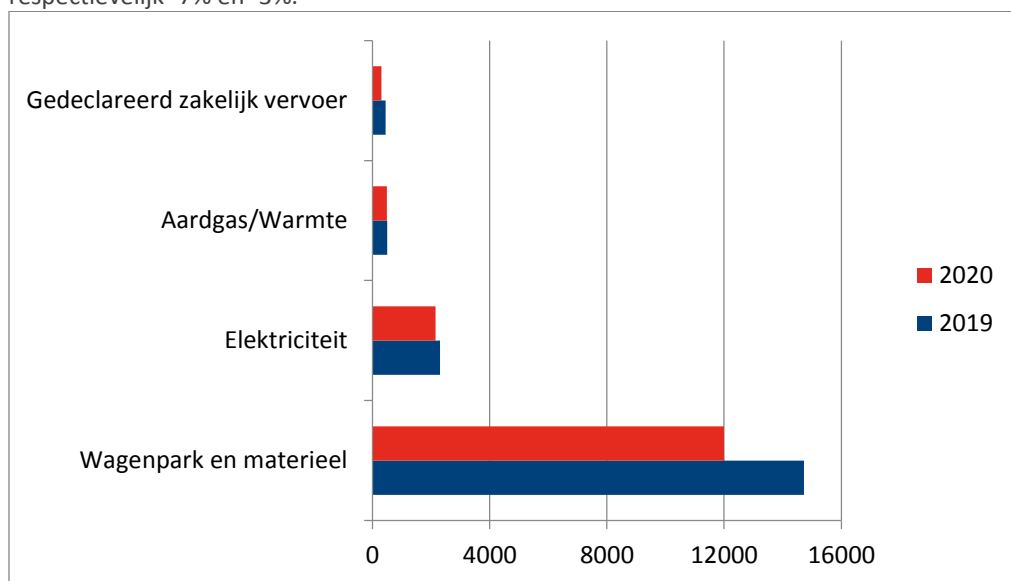
De emissie-inventaris is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. ISO14064-1 bevat internationale richtlijnen over het kwantificeren en rapporteren van broeikasgas emissies voor bedrijven. In onderstaande tabel is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

Tabel 2: Kruistabel ISO 14064-1

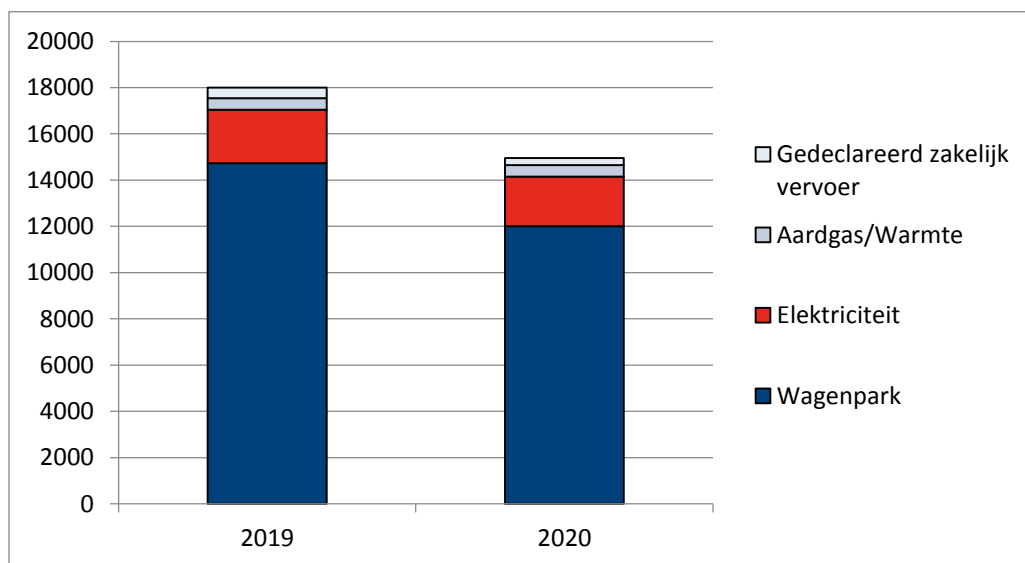
ISO 14064-1 §9.3.1	Onderdeel	Waar?
a	Beschrijving van de rapporterende organisatie.	CO ₂ -managementplan
b	Verantwoordelijke persoon.	2
c	Verslagperiode.	2
d	Documentatie van de organisatorische grenzen.	CO ₂ -managementplan
e	Documentatie van de rapporterende grenzen, incl. criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen.	CO ₂ -managementplan
f	Directe CO ₂ -emissies in ton CO ₂ , andere emissies naar keuze.	2
g	Beschrijving relevante biogene CO ₂ -emissies en – verwijderingen.	2
h	Directe CO ₂ -verwijderingen, indien gekwantificeerd	2
i	Uitleg over de eventuele uitsluiting van GHG-bronnen of GHG-sinks.	2
j	Gekwantificeerde indirecte GHG-emissies.	2
k	Basisjaar en referentiejaar van de footprint.	2
l	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data.	CO ₂ -managementplan
m	Kwantificeringsmethoden en toelichting op de keuze.	CO ₂ -managementplan
n	Uitleg van wijzigingen in eerder gebruikte kwantificeringsmethoden.	2
o	Referentie/documentatie emissiefactoren en verwijderingsfactoren.	2
p	Beschrijving van invloed van onzekerheden met betrekking tot de nauwkeurigheid van emissie- en verwijderingsdata.	2
q	Beschrijving onzekerheidsanalyse en resultaten.	2
r	Verklaring dat het rapport is opgesteld conform ISO 14064-1.	2
s	Statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid.	2
t	De equivalentie-factoren (GWP-waarden) gebruikt in de berekening incl. de bron.	2

3. Voortgang CO₂-uitstoot

De totale CO₂-uitstoot is in 2020 met 17% afgenomen van 17.994 ton CO₂ naar 14.954 ton CO₂. De sterke afname van 2020 is het gevolg van de meerdere landelijke lockdowns in 2020. Om deze reden is ook gekozen om 2019 als basisjaar te verkiezen boven 2020. Er is in 2020 de grootste reductie waargenomen bij het wagenpark en materieel, -19% ten opzichten van het basisjaar. 2020 is geen representatief jaar, maar wel een leerzaam jaar op het gebied van duurzaamheid. Er is gebleken dat het aantal zakelijke kilometers kan worden gereduceerd door het faciliteren van het thuiswerken. Daarnaast heeft het thuiswerken een directe invloed op de benodigde kantoorplekken. In 2020 zijn echter geen panden afgestoten, waardoor de reductie als gevolg van het elektriciteit- en gas/warmteverbruik van de verschillende kantoorpanden beperkt is gebleven tot respectievelijk -7% en -3%.

Figuur 2: CO₂-uitstoot per thema van basisjaar 2019 en 2020 (x-as in ton CO₂)

Figuur 3: Totale CO₂-uitstoot van basisjaar 2019 en 2020 (y-as in ton CO₂)

3.1 Voortgang reductiemaatregelen

Er zijn geen maatregelen gemonitord in 2020, omdat in 2021 de initiële ladderbeoordeling zal plaatsvinden. Er zijn in de afgelopen jaren wel al een aantal CO₂ reducerende maatregelen geïmplementeerd zoals het stimuleringsbeleid van elektrische auto's, het uitvoeren van energiebesparende maatregelen voor verschillende panden en de inkoop van Nederlandse groene stroom voor twee panden. In de komende jaren zullen verschillende extra maatregelen worden ingevoerd en de reeds ingevoerde maatregelen worden doorgezet en dan wel scherp gemonitord.

3.2 Voortgang reductiedoelstellingen

Voor 2020 waren geen reductiedoelstellingen geformuleerd voor 2020. Er is om deze reden dan ook geen conclusie aan de CO₂-footprint van 2020 te verbinden.

3.3 Projecten met gunningsvoordeel

Facilicom heeft op dit moment geen project verkregen met gunningsvoordeel.

4. CO₂-Reductiebeleid

Het doel van dit hoofdstuk is om de huidige verbruiken te analyseren en te bepalen waar de grootste verbetering mogelijk is. Hiervoor wordt in sectie 4.1 een energiebeoordeling uitgevoerd en het verbeterpotentieel vastgesteld. Vervolgens worden in sectie 4.2 KPI's opgesteld om de totale footprint en de footprint per scope te kunnen monitoren. Deze KPI's zijn gericht op het monitoren van de grootste verbruikers.

4.1 Energiebeoordeling

Het doel van de energiebeoordeling is de huidige en de historische energieverbruiken van Facilicom in kaart te brengen. Deze beoordeling geeft minimaal 80% van de energiestromen weer. Zo zijn door deze analyse de grootste verbruikers geïdentificeerd. De grootste verbruikers van Facilicom betreffen het wagenpark en het materieel (82% van de totale CO₂-uitstoot in 2020) en de uitstoot van de panden (16% van de totale CO₂-uitstoot in 2020). Om deze reden is de energiebeoordeling opgesplitst in enerzijds de energiebeoordeling van het wagenpark (sectie 4.1.1) en anderzijds de energiebeoordeling van de panden van Facilicom (sectie 4.1.2). Door een gedetailleerdere analyse van deze grootverbruikers is het mogelijk om gerichtere maatregelen te treffen.

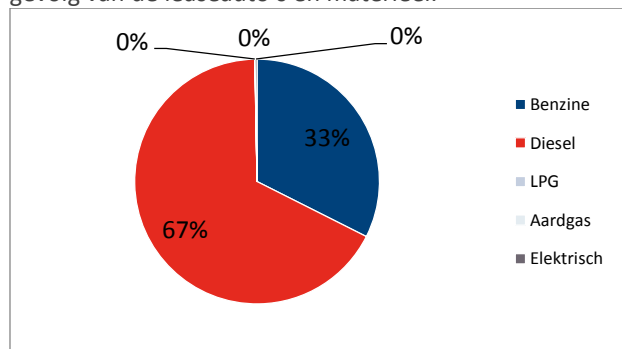
In 2019 zijn vanuit Facilicom Energiemanagement energiescans uitgevoerd per locatie en op holding niveau, in het kader van de Energie Audit en de Vervoersaudit (EED). Alle energiestromen en mogelijke reductiemaatregelen zijn hierin onderzocht, zowel van de gebouwen als het wagenpark en er zijn energiebalansen opgesteld. Een deel van de analyses in de EED is gebruikt voor deze energiebeoordeling.

4.1.1 Energiebeoordeling wagenpark 2020

Door jaarlijks een analyse op het wagenpark van Facilicom uit te voeren, wordt er steeds onderzocht wat de huidige status van het wagenpark is en waar nog verbetering mogelijk is. In de analyse zijn aan de hand van het BP overzicht, Move tankoverzicht, Tamoil tankoverzicht en overzicht van Synorga.

Algemene informatie wagenpark

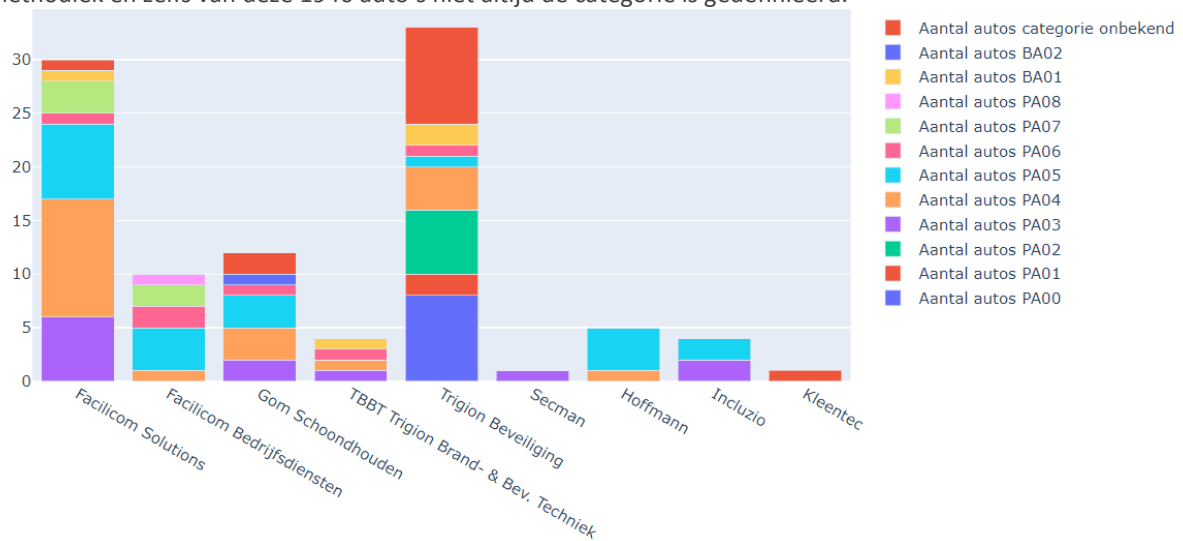
Het wagenpark is in 2020 gegroeid naar een totaal van 2224 auto's. Als gevolg van de coronacrisis is de totale CO₂-uitstoot van het wagenpark gereduceerd met 19%, een totale uitstoot van 11998 ton CO₂. De gemiddelde CO₂-uitstoot van de auto's is gemiddeld per auto met 20% is gedaald ten opzichte van het basisjaar 2019. Deze reductie is voor een groot deel toe te schrijven aan het (gedwongen) thuiswerken als gevolg van de landelijke lockdowns. Daarbij wordt het wagenpark van Facilicom langzaam geëlektrificeerd. Het is opvallend dat het dieselverbruik relatief meer is afgenomen dan het benzineverbruik. Hiervoor is op dit moment geen eenduidige verklaring, maar een mogelijke verklaring is dat leaserijders, die de meeste kilometers maakten voor de coronacrisis en nu gedwongen moesten thuiswerken, door hun hoge aantal kilometers vaker een dieselauto hadden. Beleid is namelijk dat alleen medewerkers met een hoog jaarkilometrage aanspraak kunnen maken op een dieselauto. Tenslotte heeft de verlaagde emissiefactor voor 2020 voor benzine en diesel ten opzichte van 2019 een direct positieve impact op de totale CO₂-uitstoot als het gevolg van de leaseauto's en materieel.

Figuur 4: Verdeling CO₂-uitstoot per brandstoftype

Elektrische auto's

Het aantal elektrische auto's is met 288% toegenomen, van 25 elektrische auto's in 2019 naar 99 elektrische auto's in 2020. Dat het aantal elektrische auto's stijgt, wordt gezien als een positieve ontwikkeling, omdat uit de data van Facilicom haar wagenpark blijkt dat een elektrische auto rijdend op grijze stroom minder CO₂-uitstoot dan een conventionele auto. Als gevolg van het feit dat het grootste gedeelte van de auto's geen volledig jaar hebben gereden is dit echter nog geen juiste inschatting. Vanuit de literatuur blijkt wel dat elektrische auto's rijdend op grijze stroom voor een reductie van ongeveer 40% zorgen. Door de auto's te laten rijden op groene stroom, kan de aankoop van een elektrische auto zelfs leiden tot 100% ten opzichte van een auto rijdend op een fossiele brandstof. In onderstaande figuur is weergegeven voor welk bedrijfs onderdeel de elektrische auto's rijden en binnen welke categorie de auto's vallen. P staat voor personenauto, B voor bestelauto en 00-08 voor het leasetarief. Hierbij dient aangegeven te worden dat niet alle auto's toegewezen zijn aan een categorie, omdat alleen de 1946 auto's van het wagenpark van Facilicom werken volgens deze methodiek en zelfs van deze 1946 auto's niet altijd de categorie is gedefinieerd.

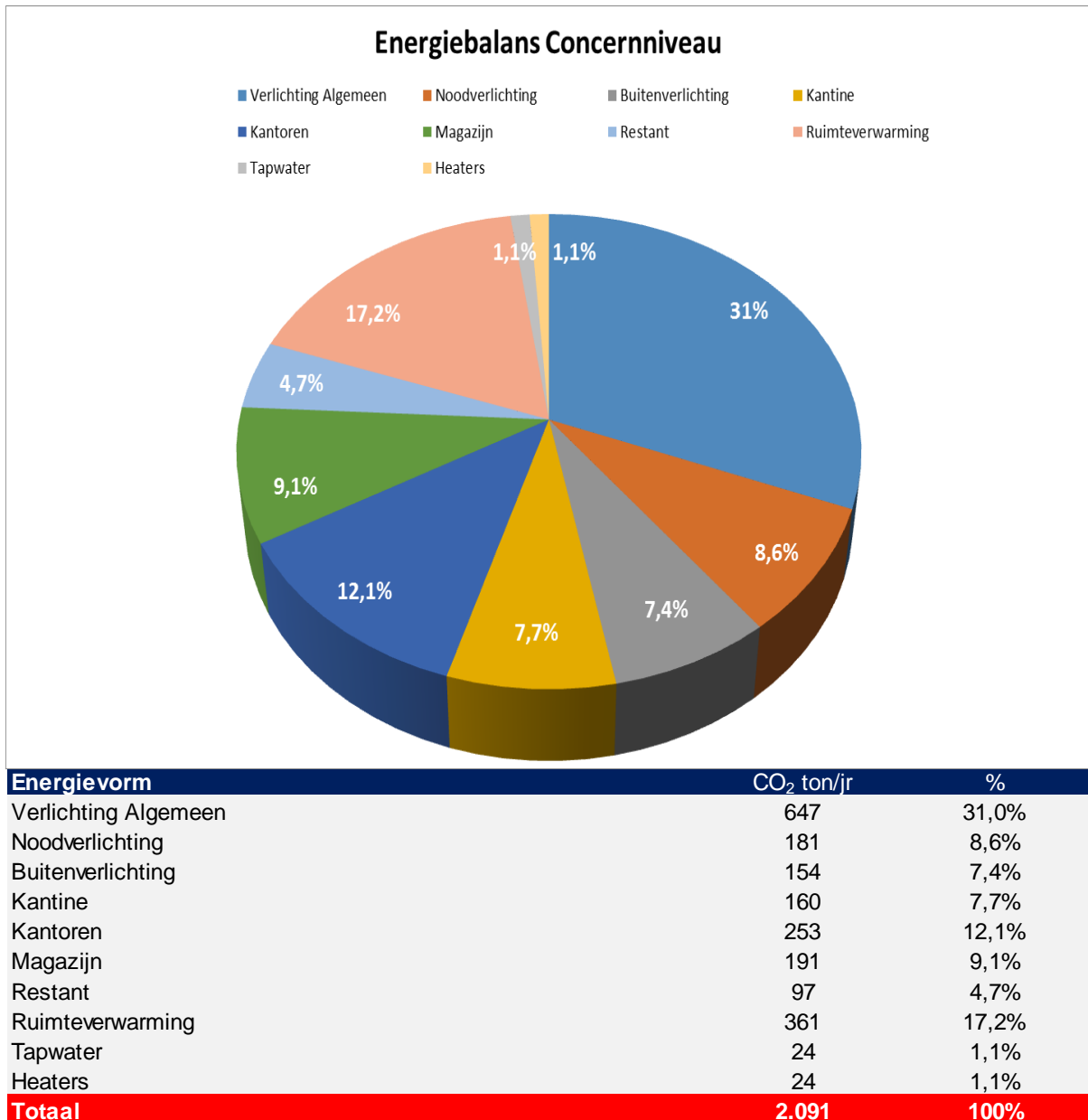
Verbeterpotentieel

Vanuit de energiebeoordeling van het wagenpark worden de volgende punten aangedragen als mogelijke verbetering:

- Minder mobiliteit.
- Zuiniger rijden.
- Inzet van full-elektrische personenauto's en bestelauto's.
- Als een elektrische auto niet mogelijk of gewenst is de auto vervangen door zuinigere voertuigen (minder gr CO₂/km).
- Het plaatsen van laadpalen.
- Betere kilometerregistratie, zodat er meer inzicht in de verbruiken van het wagenpark en materieel wordt verkregen.
- Het terugkoppelen van brandstofverbruik aan medewerkers. Dit is echter afhankelijk van verbeterde dataverwerking.

4.1.2 Energiebeoordeling panden

Zoals reeds aangegeven, heeft Facilicom Energiemanagement energiescans uitgevoerd per locatie en op holding niveau, in het kader van de Energie Audit en de Vervoersaudit (EED). Voor deze EED is onder andere een energiebalans op concernniveau opgesteld, weergegeven in onderstaand figuur.

Figuur 5: Energiebalans concernniveau

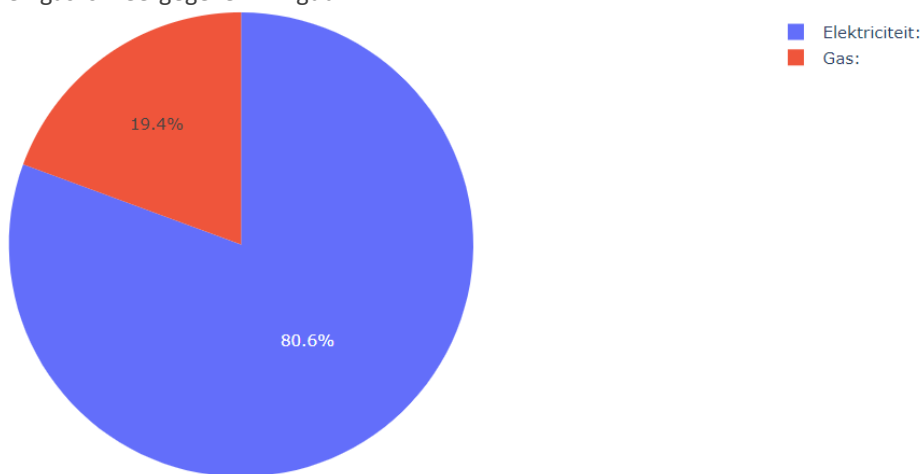
De CO₂-uitstoot van de verschillende panden is lastig te vergelijken. Daarom is ervoor gekozen om het verbruik van de panden te analyseren met behulp van het vloeroppervlak van de verschillende panden. Het gas- of elektriciteitsverbruik afgezet tegen het vloeroppervlak geeft inzicht in welke panden gemiddeld veel verbruiken per vierkante meter. In figuur 7 en figuur 8 is uiteengezet wat de procentuele impact is van de verschillende panden van respectievelijk het gasverbruik en het elektriciteitsverbruik in het basisjaar 2019.

Zo blijkt dat het hoofdkantoor aan de Karel Doormanweg relatief weinig gas verbruikt per vierkante meter, maar relatief veel elektriciteit verbruikt per vierkante meter. De Karel Doormanweg levert 24% van het totale vloeroppervlak, maar stoot 40% van het elektriciteitsverbruik uit. Dit hoge elektriciteitsverbruik is het gevolg van de twee datacenters, Skysource en ASC/DZC, op het hoofdkantoor aan de Karel Doormanweg. Het hoge energielabel van de Karel Doormanweg, A++, wordt weerspiegeld in het relatief zeer geringe gasverbruik.

Daarnaast kan worden geconcludeerd dat de Zekeringstraat te Amsterdam relatief veel gas verbruikt per vierkante meter en deze uitstoot niet direct compenseert door een relatief laag verbruik van elektriciteit per vierkante meter. Aan de hand van dit inzicht kan er gericht worden gezocht naar reductiemaatregelen voor de verschillende kantoorpanden. Hierbij dient in acht genomen te worden dat slechts een aantal van de kantoorpanden eigendom zijn van Facilicom en een groot deel van de panden gehuurd is. Sommige van deze panden zijn ook nog bedrijfsverzamelgebouwen, waardoor de invloed van Facilicom nog geringer is op het gebied van verduurzaming van het desbetreffende pand.

Wijzigingen 2020

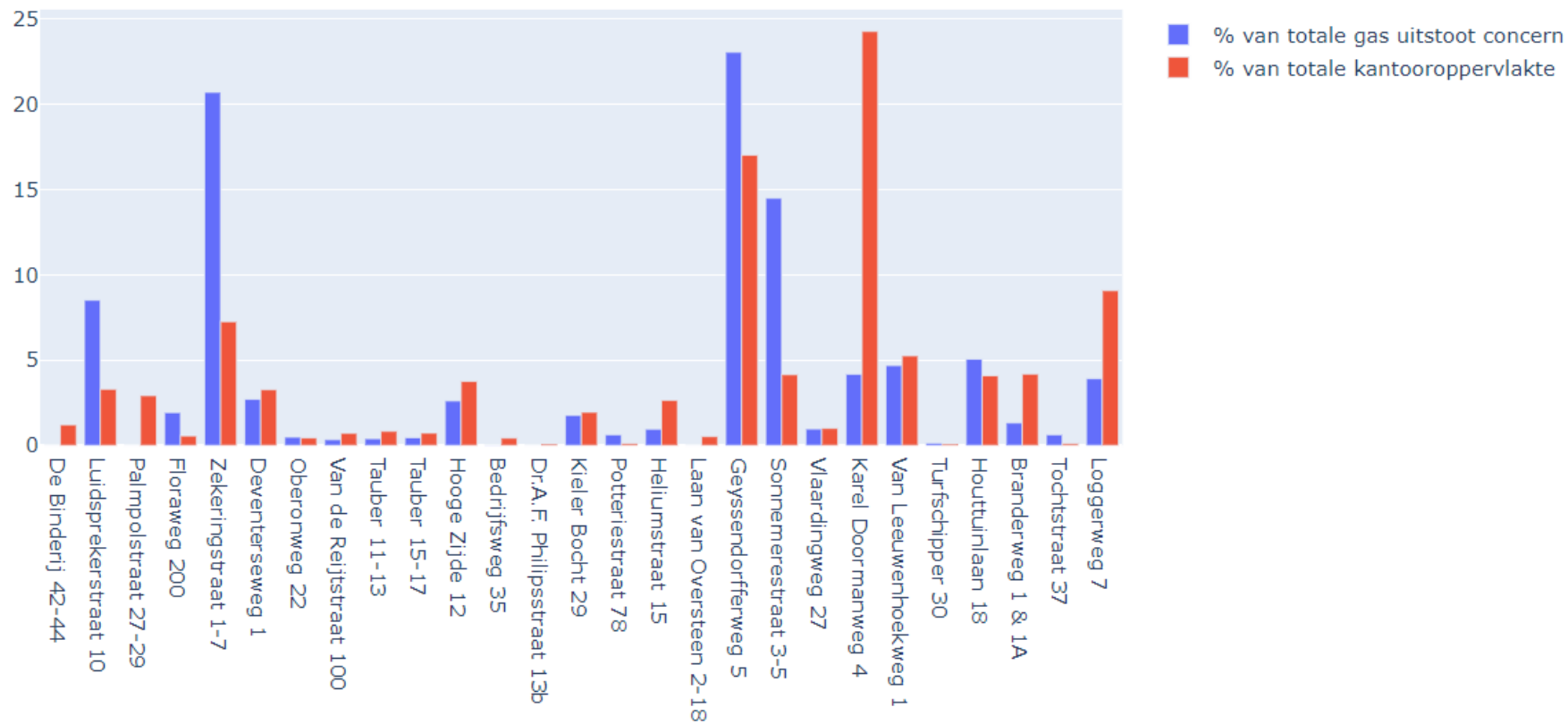
Als gevolg van de landelijke lockdowns is er minder gebruik gemaakt van de kantoorpanden. Dit is terug te zien in de totale CO₂-uitstoot als gevolg van elektriciteit- en gasverbruik. De CO₂-uitstoot als gevolg van het elektriciteit- en gasverbruik is respectievelijk afgenomen met 7% en 3%. Er zijn in 2020 geen maatregelen gemonitord dus er kan geen uitspraak gedaan worden over de specifieke reductie van de panden. De totale CO₂-uitstoot van alle kantoorpanden was in 2020 2653 ton CO₂. De verdeling van deze uitstoot naar elektriciteit en gas is weergegeven in figuur 11.

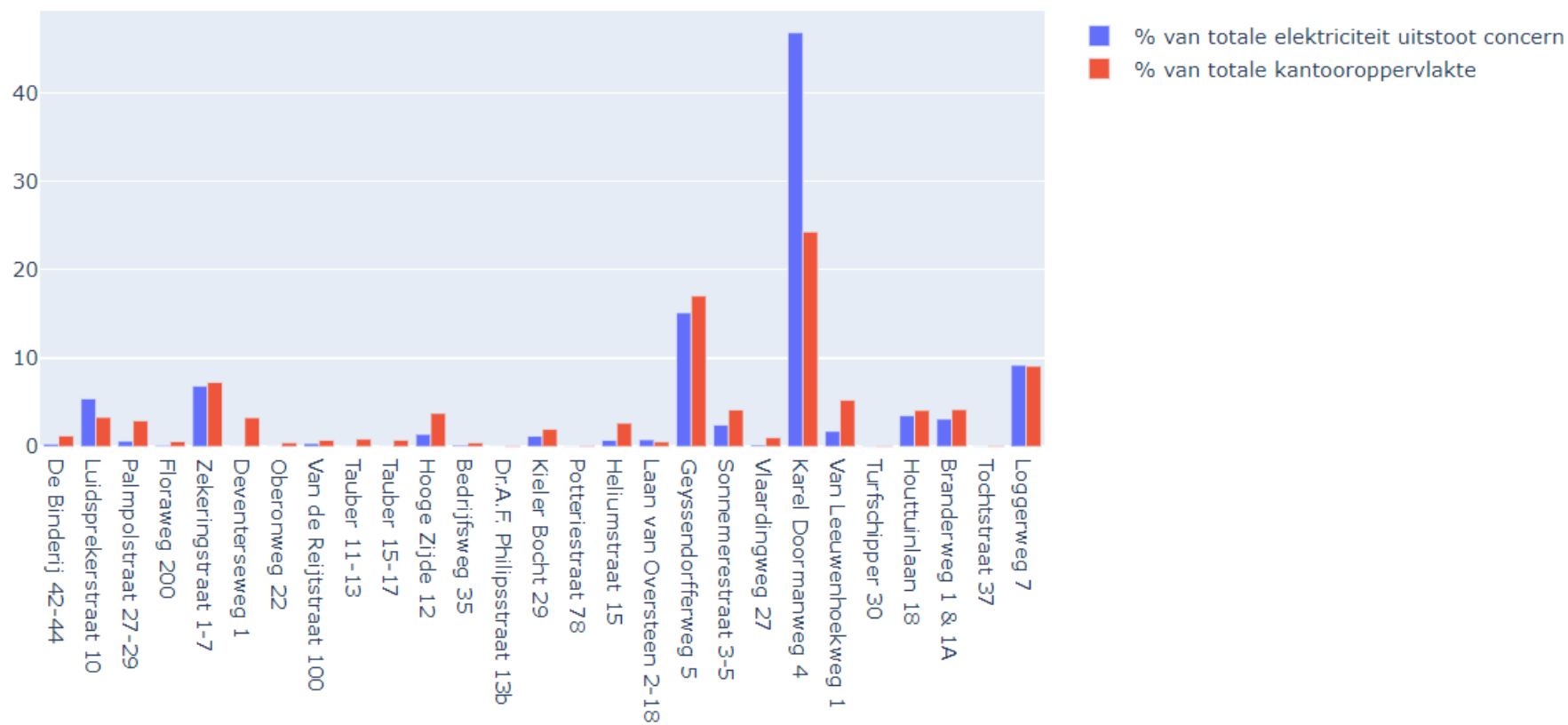
Figuur 6: CO₂-uitstoot panden 2020

Verbeterpotentieel

- Betere registratie van elektriciteit- en gasrekeningen van panden met afwijkende jaarrekening van kalenderjaar.
- Verduurzamen van panden door uitvoeren van erkende maatregelen voortkomend uit EED-rapportage.
- Opwekken en/of inkopen van groene stroom.
- Afstoten van overbodig vastgoed als gevolg van het hoger percentage thuiswerken.

Figuur 7: % van totale CO₂-uitstoot als gevolg van gasverbruik en % van totale kantooroppervlakte per pand

Figuur 8: % van totale CO₂-uitstoot als gevolg van gasverbruik en % van totale kantooroppervlakte per pand.

4.2 KPI's om voortgang te monitoren

Door het opstellen van realistische doelstellingen en het monitoren van de voortgang hierop, creëert Facilicom meer grip op haar processen. Op deze manier is Facilicom in staat snel bij te sturen indien nodig, om het einddoel te behalen. Daarom houdt Facilicom in haar managementsysteem (duurzaamheidsdashboard) kritieke prestatie-indicatoren bij om de voortgang van het CO₂-reductiebeleid te monitoren. In dit dashboard bevinden zich naast de KPI's, die jaarlijks worden berekend, de reductiemaatregelen en reductiedoelstellingen. Op deze manier wil Facilicom grip krijgen en behouden op haar duurzaamheidsportefeuille. Voor onderstaande drie KPI's zal Facilicom een reductiedoelstelling formuleren. Onderstaande drie KPI's omvatten alle thema's van de Footprint en zijn zodanig verdeeld over de thema's dat het eenduidige informatie op zal leveren.

#	KPI (Meeteenheid)
Totaal	<i>Totale CO₂ uitstoot concern Facilicom Group naar omzet (ton CO₂/miljoen euro omzet)</i>
Scope 1+2+BT: zakelijke reizen	<i>Totale uitstoot wagenpark + zakelijke reizen naar omzet (ton CO₂/miljoen euro omzet)</i>
Scope 1+2: Panden	<i>Totale uitstoot scope 1+2 panden naar omzet (ton CO₂/ miljoen euro omzet)</i>

De gekozen KPI's in het dashboard zijn zo gekozen dat het eenduidige informatie verstrekt over de voortgang. De organisatie Facilicom is van een dusdanige omvang dat de grootte van de organisatie elk jaar anders is. Daarom is er voor gekozen om elke CO₂-emissiestroom te standaardiseren en dan zowel de absolute waarde als de gestandaardiseerde waarde van de energiestroom mee te nemen in het managementsysteem als KPI. Daarom wordt bijvoorbeeld ook de uitstoot van het wagenpark per auto berekend en de CO₂-uitstoot van elk pand afzonderlijk bijgehouden. De keuze voor deze KPI's is ingegeven doordat deze meetgegevens elk jaar makkelijk meetbaar zijn en overzichtelijk maken welke energiedragers op zowel concernniveau dan wel op divisie of business unit niveau bijsturing vereisen. Door de keuze van deze set aan KPI's is de fluctuerende grootte van het concern Facilicom Group niet langer een issue om te nuttige conclusies te kunnen trekken.

Buiten de KPI's, die focussen op de uitstoot van CO₂ door Facilicom, wordt ook bijgehouden welke stappen Facilicom zet richting CO₂ neutraliteit. Hiervoor moeten alle panden duurzaam verwarmd te worden en al het energieverbruik zelf opgewekt te worden of wel duurzaam ingekocht worden met Nederlandse Garantie van Oorsprong (GVO) certificaten. Om inzichtelijk te maken, welke kritieke prestatie indicatoren (KPI's) Facilicom jaarlijks meet ter ondersteuning van de drie hoofd KPI's zijn in onderstaande tabel de overige KPI's weergegeven. Facilicom formuleert alleen doelstellingen voor de drie hoofd KPI's. Deze overige KPI's dienen als ondersteuning om de voortgang te kunnen duiden. In Bijlage 1 is de monitoring van de onderstaande KPI's weergegeven. In deze bijlage wordt in meer detail de herkomst van de data, voortgang van huidig beleid/maatregelen en de voortgang van de KPI's besproken.

Tabel 3: Duurzaamheid KPI's Facilicom Group

#	KPI (Meeteenheid)
Scope 1	<i>CO₂-uitstoot Wagenpark conventionele auto's totaal (ton CO₂)</i>
	<i>CO₂-uitstoot Wagenpark per conventionele auto (ton CO₂/auto)</i>
	<i>Aantal auto's per miljoen euro omzet (# auto's / miljoen euro omzet)</i>
	<i>CO₂-uitstoot gas panden totaal (ton CO₂)</i>
	<i>CO₂-uitstoot gas panden over vloeroppervlakte (ton CO₂/m²)</i>
	<i>Percentage Facilicom panden gasloos (%)</i>
Scope 2	<i>CO₂-uitstoot Wagenpark elektrische auto's totaal (ton CO₂)</i>
	<i>CO₂-uitstoot wagenpark per elektrische auto (ton CO₂/auto)</i>
	<i>CO₂-uitstoot stadswarmte panden totaal STEG (ton CO₂)</i>
	<i>Percentage auto's van totaal rijdend op duurzame brandstoffen (%)</i>
	<i>CO₂-uitstoot elektriciteit panden totaal (ton CO₂)</i>
	<i>CO₂-uitstoot elektriciteit panden over vloeroppervlakte (ton CO₂/m²)</i>
	<i>Percentage verbruik groene stroom met Nederlandse GVO (%)</i>
	<i>Percentage zelf opgewekte energie van het totale verbruik (%)</i>

Scope 3	<i>Business travel totaal (ton CO₂)</i>	
	<i>Business travel naar omzet (ton CO₂/ miljoen euro omzet)</i>	
Totaal	<i>Totale CO₂-uitstoot concern Facilicom Group (ton CO₂)</i>	
	<i>Totale CO₂ uitstoot concern Facilicom Group naar omzet (ton CO₂/miljoen euro omzet)</i>	
Communicatie	<i>Intern communiceren over beleid en voortgang (# keer/jaar)</i>	
	<i>Extern communiceren over beleid en voortgang (# keer/jaar)</i>	
	<i>Aantal keteninitiatieven van Facilicom (#)</i>	
	<i>CO₂ emissie inventaris presenteren (# keer/jaar)</i>	
Pandniveau	<i>CO₂-uitstoot elektriciteit (ton CO₂)</i>	<i>Elk bedrijfspand afzonderlijk</i>
	<i>CO₂-uitstoot gas (ton CO₂)</i>	<i>Elk bedrijfspand afzonderlijk</i>

5. Reductiedoelstellingen

In dit hoofdstuk worden ambitieuze, maar realistische doelstellingen geformuleerd voor de komende drie jaar. Facilicom wil afgerekend worden op haar hoofddoelstelling, maar formuleert ook een tweetal subdoelstellingen voor scope 1 en scope 2 plus zakelijk vervoer. Deze reductiedoelstellingen zijn opgesteld aan de hand van doelstellingen en het beleid van sectorgenoten.

5.1 Vergelijking met sectorgenoten

Om een helder beeld te vormen van waar Facilicom qua CO₂-reductiebeleid staat, heeft Facilicom van een aantal van haar concullega's het CO₂-reductiebeleid onderzocht. Facilicom is actief in een aantal wezenlijk verschillende markten. Om deze reden wordt het CO₂-reductiebeleid van een aantal van de belangrijkste concullega('s) geanalyseerd, waarbij de concullega's directe concurrenten zijn van één van de divisies.

5.1.1 CSU

CSU is één van de belangrijkste concullega's van de divisie Gom. Met ruim 16.000 medewerkers is CSU samen met Gom een zeer grote speler in de schoonmaakbranche. CSU is al sinds 2013 gecertificeerd op de CO₂-Prestatieladder. CSU streeft naar een reductie van 1,5%, afgezet tegen de netto-omzet. Daarbij is het wagenpark verantwoordelijk voor 83% van de totale CO₂-uitstoot van CSU. Dit is in lijn met de verdeling van Facilicom. De focus van CSU is dan ook op het verduurzamen van het wagenpark. Daarnaast koopt CSU Nederlandse groene stroom in voor een groot aantal van haar kantoren.

5.1.2 Securitas

Securitas is één van de belangrijkste concullega's van de divisie Trigion. Zowel Trigion als Securitas behoren tot de grootste beveiligingsbedrijven van Nederland. Securitas maakt geen gebruik van de CO₂-Prestatieladder, maar deze multinational stelt wel jaarlijks een 'sustainability report' op voor het volledige concern, waarin ook wat aandacht wordt geschonken aan CO₂. Securitas investeert net als Trigion in het elektrificeren van de mobiele surveillance, waardoor het wagenpark verduurzaamt. Ook koopt Securitas volgens haar website groene stroom in voor de panden, waarbij zij zelf de energieleverancier kiezen.

5.1.3 Van Dorp

Van Dorp is een concullega van Breijer (onderdeel van Facilicom Solutions). Van Dorp is gecertificeerd op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder en heeft reeds al een flink aantal reductiemaatregelen uitgevoerd. Als gevolg van de niveau 5 certificering, heeft Van Dorp ook een groot aantal maatregelen al doorgevoerd. Voor Van Dorp blijft het wagenpark de belangrijkste emissiestroom en wil Van Dorp in 2024 18,4% reductie realiseren voor het wagenpark door het wagenpark te verduurzamen en haar mobiliteit te verminderen. In 2024 wil Van Dorp in totaal 281 auto's geëlektrificeerd hebben.

5.1.5 Conclusie vergelijking sectorgenoten

Net als bovenstaande bedrijven, richt Facilicom zich met name op verduurzaming van haar wagenpark. Uit hoofdstuk 2 is gebleken dat Facilicom op dit moment hierin al veel energie steekt, maar dat er ook nog steeds punten voor verbetering zijn. In het volgende hoofdstuk heeft Facilicom een aantal reductiemaatregelen geformuleerd om de transitie naar een duurzamer wagenpark door te zetten. Facilicom classificeert zichzelf op basis van bovenstaande sectorgenoten en de reeds genomen maatregelen voor het wagenpark en de panden, op het gebied van CO₂-reductie, als middenmoter.

Volgens de maatregelenlijst van SKAO behaalt Facilicom een overall gemiddelde score van A Standaard.

5.2 Reductiedoelstellingen

Facilicom heeft zichzelf als doel gesteld om in 2024 onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

Scope 1, Scope 2 en Business travel doelstelling Facilicom
Facilicom wil in 2024 ten opzichte van 2019 28% minder CO₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstelling wordt gerelateerd aan de behaalde omzet. Facilicom wil op deze hoofddoelstelling worden afgerekend. Deze doelstelling van Facilicom is nader gespecificeerd in de volgende twee subdoelstellingen voor scope 1, scope 2 en zakelijk vervoer.

Doelstelling Facilicom: Zakelijke reizen (Scope 1, Scope 2, Business travel)
Facilicom wil in 2024 ten opzichte van 2019 18% minder CO₂ uitstoten

Deze doelstelling wordt grotendeels behaald door het implementeren van maatregelen gericht op het reduceren van de uitstoot van het wagenpark en materieel in scope 1 en scope 2, omdat Facilicom hierop de meeste invloed heeft. Op de uitstoot als gevolg van Business travel heeft Facilicom beperkte invloed en daarnaast heeft dit ook een beperkte impact op de totale uitstoot. Om te voorkomen dat er een verschuiving plaatsvindt van de uitstoot tussen het wagenpark en Business travel worden beide emissiestromen samengevoegd in één doelstelling.

Doelstelling Facilicom: Panden (Scope 1, Scope 2)
Facilicom wil in 2024 ten opzichte van 2019 76% minder CO₂ uitstoten

Deze doelstelling betreft zowel het gasverbruik als het elektriciteitsverbruik. De reductie, die behaald zal worden in 2024, is zeer fors. Facilicom is echter voornemens om een groot deel van de elektriciteit van de panden groen in te kopen en een groot aantal maatregelen in de eigendomspanden uit te voeren. De beoogde reductie voor 2024 resulteert in de volgende jaarlijkse doelstellingen:

Tabel 4: Jaarlijkse gekwantificeerde CO₂-reductie doelstelling tot 2024

Jaarlijkse doelstellingen scope	2021	2022	2023	2024
Totaal	-10%	-13%	-26%	-28%
Zakelijke reizen (Scope 1, Scope 2, Business travel)	-12%	-13%	-16%	-18%
Doelstelling Facilicom: Panden (Scope 1, Scope 2)	-5%	-9%	-75%	-76%

De maatregelen die voor de beoogde reductie moeten zorgen zijn opgenomen in hoofdstuk 6 waarin ook de reductie per maatregel, planning, verantwoordelijken en de status van de voortgang zijn opgenomen. Deze gespecificeerde doelstellingen van Facilicom resulteren in onderstaande reductiedoelstellingen per scope. De reductiemaatregelen zijn echter toegespitst op de doelstellingen voor respectievelijk zakelijke reizen en de panden. Er wordt een stijging verwacht in het elektriciteitsverbruik in 2021 en 2022 door de aanschaf van extra elektrische auto's. Als gevolg daarvan neemt de CO₂-uitstoot in scope 2 in 2021 nog niet af ondanks een groot aantal energiebesparende maatregelen, die uitgevoerd worden in 2021 op verschillende kantoorlocaties.

Tabel 5: Jaarlijkse gekwantificeerde CO₂-reductiedoelstelling tot 2024 gespecificeerd per scope

Reductiedoelstelling per scope	2021	2022	2023	2024
Totaal scope 1, scope 2 & Business travel	-10%	-13%	-26%	-28%
Scope 1	-12%	-15%	-19%	-21%
Scope 2	0%	-1%	-74%	-76%
Business travel	-10%	-10%	-10%	-10%

6. Reductiemaatregelen

In dit hoofdstuk worden de reductiemaatregelen van Facilicom weergegeven voor de subdoelstellingen. De reductiemaatregelen in sectie 6.1 zijn gericht op het reduceren van CO₂ voor het wagenpark en Business-travel. Vervolgens worden in sectie 6.2 de reductiemaatregelen, die zich focussen op de panden, beschreven. Voor de reductie is per maatregel de planning, verantwoordelijkheden en de status van de voortgang opgenomen. De implementatie van de maatregelen resulteert in het behalen van de doelstellingen in hoofdstuk 5. Indien de maatregelen onvoldoende effect hebben dan zal door de duurzaamheidsmanager worden bijgestuurd.

Het plan van aanpak omtrent reductiemaatregelen is samengesteld op basis van de input van medewerkers, opdrachtgevers, keteninitiatieven, EED's en andere belanghebbenden. De maatregelen hebben een (in)directe invloed op de energiestromen van Facilicom en daarmee op de CO₂-emissies. Daarnaast worden de analyseresultaten geëvalueerd door de verantwoordelijke voor de CO₂-prestatieladder binnen Facilicom. Tenslotte publiceert de SKAO ook ieder jaar een lijst met reductiemaatregelen, die vergelijkbare bedrijven reeds hebben geïmplementeerd, als hulpmiddel.

Al deze input resulteert in het plan van aanpak, dat volgens Facilicom de potentie heeft om de jaarlijkse CO₂-doelstellingen te behalen. Mocht bij de jaarlijkse voortgangsrapportage blijken dat er bijsturing vereist is om de doelen te behalen, zal Facilicom het plan van aanpak aanpassen.

6.1 Reductiemaatregelen zakelijke reizen (Scope 1, Scope 2, Business travel)

Om de jaarlijkse reductiedoelstellingen omtrent zakelijk reizen te behalen zijn een aantal reductiemaatregelen opgesteld. In onderstaande tabellen zijn deze weergegeven met een korte toelichting, het totale reductiepotentieel, de verantwoordelijke afdeling, overige stakeholders en de planning van de implementatie. Het reductiepotentieel is vergeleken met de totale uitstoot van het wagenpark, materieel en Business travel van het basisjaar 2019.

Elektrificeren van het wagenpark door aanschaf van minimaal 60 EV's per jaar.

Toelichting	Het aantal is gebaseerd op het aantal auto's wat vorig jaar is aangekocht en is o.b.v. het huidige mobiliteitsbeleid. Er zijn financiële stimuleringsmaatregelen vanuit Facilicom om elektrisch rijden te stimuleren (brandstofkosten voor EV's worden niet meegenomen in het leasebedrag bijvoorbeeld).			
Reductie potentieel	-6%			
Verantwoordelijke afdeling	Wagenparkbeheerder			
Overige stakeholders	Sustainability manager, divisiedirectie, klantmanagers			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-1,5%	-3%	-4,5%	-6%

Stimuleren hybride werken.

Toelichting	Als gevolg van de coronacrisis moesten medewerkers gedwongen thuiswerken. Hybride werken wordt ook na Covid de norm. Dit doen we met behulp van diverse maatregelen t.b.v. thuiswerken zoals een goede thuiswerkplek en diverse trainingen en online instructies. We verwachten dit percentage te halen op basis van inzicht verkregen in het jaar 2020.			
Reductie potentieel	-10%			
Verantwoordelijke afdeling	HRD			
Overige stakeholders	Concern directie team, divisie directie			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-10%	-10%	-10%	-10%

Investeren in nieuwe laadinfrastructuur.

Toelichting	<p>20 extra laadpalen geplaatst op diverse kantoren in 2020 en 2021. En de mogelijkheid aan medewerkers bieden om een laadpaal op te nemen in leasebedrag.</p> <p><u>Huidige aantal:</u> Rotterdam FS: 14 stuks Amsterdam Zekeringstraat Mobiele Surveillance: 4 stuks / 2 algemeen Woerden: 4 Eindhoven: 2 Almere Palmpolstraat: 2 Almere Hoffman: 2 Rotterdam Mobiele Surveillance: 6 (vanaf juni 2021) Den Haag Mobiele Surveillance: 4 Zwolle Loggerweg: 2 Zwolle Branderweg: 4 (openbaar) Schiedam HK: 20 stuks</p>			
Reductie potentieel	N.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	Wagenparkbeheer			
Overige stakeholders	Installateur			
Planning - aantallen	2021	2022	2023	2024
	66	70	80	90

Organiseren van mobiliteitstafels binnen divisies.

Toelichting	<p>Gesprekstafels binnen divisies om te komen tot doelgerichte acties.</p> <p>Hoofddoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewustzijn van CO₂-uitstoot vergroten • Creëren van synergie tussen mobiliteitsexpertise en de dagelijkse praktijk • Vormen van gezamenlijke verantwoordelijkheid <p>Centrale vraag: hoe kunnen we samen toewerken naar manieren om CO₂ te reduceren.</p> <p>Potentiele uitkomsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zuinig rijden challenge. • Efficiëntere route-indeling. • Gerichte inzet van elektrische voertuigen. 			
Reductie potentieel	-1%			
Verantwoordelijke afdeling	Wagenparkbeheer			
Overige stakeholders	FEM			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-0,25%	-0,5%	-0,75%	-1%

Webinar mobiliteit i.s.m. wagenpark en professionals.

Toelichting	<p>Tijdens deze Webinar zal de organisatie op de hoogte worden gebracht van de veranderingen in het mobiliteitsbeleid van Facilicom. Ook zal er worden gecommuniceerd over hoe we de doelen voor 2030 gaan halen en wat medewerkers kunnen doen om hier een bijdrage aan te leveren.</p>			
Reductie potentieel	n.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	Wagenparkbeheer			
Overige stakeholders	Sustainability manager, communicatie			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-	-	-	-

Beschikbaar stellen van NS Business card aan alle leaserijders.

Toelichting	De NS Business Card is een stimulerings- maatregel om leaserijders te stimuleren af en toe hun auto in te ruilen voor het openbaar vervoer. De introductie van deze NS Business Card zou mogelijk ook een besparing in parkeerkosten kunnen opleveren.			
Reductie potentieel	-1%			
Verantwoordelijke afdeling	Wagenparkbeheer			
Overige stakeholders	Sustainability manager, communicatie			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-0,25%	-0,5%	-0,75%	-1%

6.2 Reductiemaatregelen panden (Scope 1, Scope 2)

Om de jaarlijkse reductiedoelstellingen omtrent de uitstoot van de panden te behalen zijn een aantal reductiemaatregelen opgesteld. In onderstaande tabellen zijn deze weergegeven met een korte toelichting, het totale reductiepotentieel, de verantwoordelijke afdeling, overige stakeholders en de planning van de implementatie. Het reductiepotentieel is vergeleken met de totale elektriciteits- en gasuitstoot van het basisjaar 2019.

Doorvoeren maatregelen met terugverdiendtijd van 5 jaar.

Toelichting	Wettelijke verplichting vanuit de EED.			
Reductie potentieel	-2% (maatregelen die effect hebben op gasverbruik) -8% (maatregelen die effect hebben op elektriciteitsverbruik) (berekening op basis van erkende maatregelen in EED rapport)			
Verantwoordelijke afdeling	Facility Management FG			
Overige stakeholders	Sustainability Manager			
Planning – Gas	2021	2022	2023	2024
	-0,5%	-1%	-1,5%	-2 %
Planning – Elektra	2021	2022	2023	2024
	-2%	-4%	-6%	-8%

Bij het afsluiten van een nieuw huurcontract heeft het pand minimaal een A-label, of de pandeigenaar zal zorgen voor de realisatie van een A-label binnen 6 kalendermaanden na het starten van de huurovereenkomst.

Toelichting	In 2023 is de verplichting een energielabel C. Facilicom streeft naar label A voor alle panden, zowel huur als eigendom, voor nieuwe huurcontracten geldt de A-label eis.			
Reductie potentieel	n.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	Facility Management FG			
Overige stakeholders	Sustainability Manager			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-	-	-	-

Het energielabel van alle eigendomspanden heeft in 2023 minimaal een A label.

Toelichting	In 2023 hebben alle eigendomspanden minimaal een A label. Facilicom streeft naar label A voor alle panden, zowel huur als eigendom. We zijn ons bewust van het feit dat een label niet direct zorgt voor reductie. We behalen deze labels door de erkende maatregelen door te voeren.			
Reductie potentieel	n.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	Facility Management FG			
Overige stakeholders	Sustainability Manager			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-	-	-	-

Elke 5 jaar optimalisatie klimaatsystemen bij in ieder geval alle eigendomsgebouwen door een professioneel installatiebedrijf.

Toelichting	Optimalisatie zorgt voor reductie door het reduceren van energieverbruik. Maatregel is reeds geïmplementeerd en is onderdeel van het reguliere onderhoud.			
Reductie potentieel	n.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	Facility Management FG			
Overige stakeholders	n.v.t.			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-	-	-	-

De mogelijkheid onderzoeken van een standaard thuiswerkbudget voor nieuw personeel.

Toelichting	In het verlengde van thuiswerkbeleid, wordt er onderzocht of het mogelijk is om standaard thuiswerkbudget in te stellen voor nieuw personeel. Deze maatregel betreft slechts het onderzoek.			
Reductie potentieel	n.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	HR			
Overige stakeholders	Sustainability manager, divisiedirectie			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-	-	-	-

Afstoten van overbodig vastgoed.

Toelichting	In het verlengde van het thuiswerken, wordt er gekeken naar minder vierkante meters en worden er in het komende jaren pand(en) afgestoten. In 2021 wordt het pand aan de Sonnemerestraat (Rotterdam) afgestoten.			
Reductie potentieel	-4%			
Verantwoordelijke afdeling	Facility Management FG			
Overige stakeholders	Energie manager FEM, Sustainability manager			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-2,7%	-4%	-4%	-4%

Deelnemen aan Green Business Club.

Toelichting	Bij dit initiatief wordt gesproken over een mogelijke investering in een windmolen, een zonnepark en circulaire afvalverwerking. Zie voor meer informatie het document Keteninitiatieven.			
Reductie potentieel	n.v.t.			
Verantwoordelijke afdeling	Sustainability manager			
Overige stakeholders	Facility manager, Concern Directie Team			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-	-	-	-

Uitvoeren van diverse maatregelen om het aandeel hernieuwbare energie te vergroten.

Toelichting	Binnen de vastgoed afdeling zijn er diverse initiatieven om bijvoorbeeld zonnepanelen te plaatsen. In 2021 zijn zonnepanelen geplaatst op het kantoorpand aan de Houttuinlaan, Woerden.			
Reductie potentieel	-0,5%			
Verantwoordelijke afdeling	Facilicom Energiemanagement			
Overige stakeholders	Sustainability manager, Facility manager FG			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-0,5%	-0,5%	-0,5%	-0,5%

Elektriciteitsbehoefte groen inkopen met Nederlandse garanties van oorsprongen.

Toelichting	Op dit moment wordt groene stroom vanuit Noorwegen ingekocht. Aan de hand van het huidige contracten zal worden onderzocht of de stroom op korte termijn écht groen ingekocht kan worden. Uiterlijk in 2023 wordt voor het overgrote deel van Facilicom haar panden elektriciteit groen ingekocht, waardoor de totale CO ₂ -uitstoot van de panden met 70% zal afnemen.			
Reductie potentieel	70%			
Verantwoordelijke afdeling	Facilicom Energiemanagement			
Overige stakeholders	Sustainability manager, Facility manager FG			
Planning	2021	2022	2023	2024
	-%	-%	-70%	-70%

Bijlage 1: Monitoring KPI's

In deze bijlage worden de KPI's, waarvoor Facilicom geen doelstelling heeft bepaald, geanalyseerd. De analyse wordt uitgesplitst in de *eerder geïdentificeerde energiestromen* binnen Facilicom. Dit resulteert in vier subsecties in deze bijlage. Ten eerste de scope 1 en de scope 2 emissies als gevolg van het wagenpark bestaande uit de personen- en bedrijfsauto's en materieel. *Ten tweede de directe emissies*, scope 1 emissies, als gevolg van het gasverbruik in de panden van Facilicom. In *subsectie 6.3* wordt er ingegaan op de scope 2 emissies van Facilicom, de enige energiedrager in scope 2, het elektriciteitsverbruik in de panden. Ten slotte wordt in *subsectie 6.4* aandacht besteed aan de emissies voortkomend uit business travel. In deze analyse worden de *gemonitorde KPI's* gebruikt om de analyse te ondersteunen.

A.1 Uitstoot wagenpark

Het totale brandstofverbruik wordt op basis van facturen vastgesteld. De afdeling wagenpark Facilicom ontvangt maandelijks de factuur van BP. Daarnaast ontvangen de wagenparkbeheerders van Synorga, Degenaar, Traffic Group en Kleentec ook minimaal maandelijks facturen van het door middel van tankpassen gekochte brandstof. De uitstoot van het conventionele wagenpark van 2004 auto's zorgde in het basisjaar, 2019, voor 80 procent van de volledige CO₂-uitstoot van Facilicom (Tabel 5: KPI rij 1). Jaarlijks wordt op 1 januari van het opvolgende jaar opgemaakt hoeveel auto's Facilicom in het rapportagejaar had rijden. Voor de bedrijfsvoering van Facilicom worden veel kilometers gereden om diensten op locatie uit te voeren. Binnen Facilicom wordt gekcherend wel eens gezegd: "Wij zijn een logistiek bedrijf, maar we zien het zelf zo nog niet". Daarom wordt er actief gekeken hoe de CO₂-uitstoot per conventionele en elektrische auto kan worden geminimaliseerd (Tabel 5: KPI rij 2 en rij 4). Er is gekozen voor deze maatstaf, omdat het voor een bedrijf met de activiteiten van Facilicom niet mogelijk is om zonder wagenpark dezelfde productiviteit te hebben. In 2019 was de gemiddelde uitstoot van een conventionele (bedrijfs)auto 6,82 ton CO₂. Dit gemiddelde is onafhankelijk van de krimp of groei van het concern Facilicom, omdat dit alleen afhankelijk is van de gemiddeld aantal liters brandstof, die door een auto worden verbruikt.

Daarom geldt dit gemiddelde als een belangrijke maatstaf om te bepalen of het wagenpark bijdraagt aan CO₂-reductie in relatieve zin. Het doel van Facilicom is om de consumptie van liters benzine, diesel en lpg te verlagen. Dit is ook gelukt in 2020 met een gemiddelde reductie van 18% per conventionele auto. Dit resultaat is een combinatie van de (gedwongen) afname van het aantal gereden kilometers en de energiezuinigere auto's, waarvan Facilicom gebruik maakt.

Facilicom zet al jaren in op de aanschaf van energiezuinigere auto's en stimuleert medewerkers middels stimuleringsmaatregelen te kiezen voor een auto rijdend op duurzame brandstoffen. Medewerkers kunnen bijvoorbeeld een thuislaadpaal opnemen in het leasebudget en brandstof van een elektrische auto wordt niet meegenomen in het leasebedrag. Door deze financiële prikkels wil Facilicom medewerkers uit zichzelf laten kiezen voor een elektrische auto. De aanschaf van auto's volledig rijdend op duurzame brandstoffen heeft de voorkeur en wordt daarom gemonitord en gestimuleerd door middel van deze financieel gunstige regelingen vanuit Facilicom (Tabel 5: KPI rij 5). Als het percentage toeneemt van het aantal auto's rijdend op duurzame brandstoffen, zal de gemiddelde uitstoot per auto ook afnemen, omdat de medewerkers in dat geval geen gebruik meer maken van een conventionele auto, die per definitie onzuiniger is in gebruik. De elektrische auto wint aan populariteit binnen het wagenpark van Facilicom zoals blijkt uit de stijging van het aantal elektrische auto's, 288%. Om in 2030 CO₂ neutraal te zijn, moeten alle auto's in 2030 rijden op duurzame brandstoffen.

Naast de aanschaf van energiezuiniger auto's, kan de gemiddelde uitstoot worden teruggedrongen door diensten op afstand te leveren middels teleconferencing. Door de Corona pandemie in 2020 is het aantal gereden kilometers per auto (noodgedwongen) afgenomen. Deze sterke afname van gereden kilometers heeft natuurlijk een direct effect op de CO₂-uitstoot van het wagenpark. Het doel is om een deel van deze significante reductie in van het wagenpark te behouden in 2021.

Maatregelen dienen zich te richten op het (deels) behouden van het lagere aantal zakelijke kilometers als een gevolg van het verplichte thuiswerken. Daarnaast moet gekeken worden naar de mogelijkheden om elektrisch rijden voor werknemers nog aantrekkelijker te maken en de huidige groei van 288% de komende jaren een passend vervolg te geven.

Tabel 6: Monitoring uitstoot wagenpark in detail

KPI	Waarde basisjaar: 2019	2020	Voortgang tov basisjaar 2019
CO₂-uitstoot Wagenpark conventionele auto's totaal	14.691 ton CO ₂	11.918 ton CO ₂	- 19 %
CO₂-uitstoot wagenpark per conventionele auto	6,82 ton CO ₂ /auto	5,61 ton CO ₂ /auto	- 18 %
CO₂-uitstoot Wagenpark elektrische auto's totaal	38,2 ton CO ₂	79,82 ton CO ₂	+109 %
CO₂-uitstoot wagenpark per elektrische auto	1,53 ton CO ₂ /auto	0,81 ton CO ₂ /auto	- 44 %
Percentage auto's van totaal rijdend op duurzame brandstoffen	1,15 %	4,45 %	+ 288 %
Aantal auto's per miljoen euro omzet	2,23 auto's/mln. €	2,25 auto's/mln. €	+ 1 %

A.2 Uitstoot gasverbruik

De uitstoot van het gasverbruik zijn net als het wagenpark directe emissies en vallen in scope 1. Dit houdt in dat de CO₂-emissies plaatsvinden bij het verbruik. Daar aardgas niet duurzaam opgewekt kan worden moeten in 2030 alle panden van Facilicom door middel van bijvoorbeeld elektriciteit verwarmd worden om in 2030 CO₂ neutraal te kunnen zijn. Daarom is het belangrijkste doel van Facilicom wat betreft gasverbruik om in 2030 alle beheerde panden van aardgas af te hebben. Daarom wordt jaarlijks gemonitord welk percentage van de gebouwen van het gas af zijn en hoeveel gas er nog verbruikt wordt in de verschillende panden (Tabel 6). Op dit moment zijn er een aantal panden dat niet verwarmd wordt, omdat dit opslagruimtes zijn. De Binderij 44, Dr. A.F. Philipsstraat 13B. Daarnaast worden twee gehuurde panden, Palmpolstraat 27-29 & Laan van Oversteen 2-18 gasloos verwarmd. Dit zorgt voor een percentage van 13%. Deze 4 panden zorgen voor 5% van het totale vloeroppervlak.

De CO₂-uitstoot als gevolg van het gasverbruik per vierkante meter is in 2020 met 3% afgenomen. Het lager aantal graaddagen in 2020 ten opzichten van het basisjaar is hiervoor een verklaring. Daarnaast is door het gedwongen thuiswerken van sommige kantoren ook minder gebruik gemaakt.

Facilicom is slechts eigenaar van een beperkt aantal gebouwen en huurder van de meeste gebouwen. Facilicom is eigenaar van 3 van de 31 gebouwen. Respectievelijk Karel Doormanweg 4, Geysendofferweg 5 en Van Leeuwenhoekweg 1. Dit houdt in dat Facilicom tijdens de contractonderhandelingen moet aandringen op het verduurzamen van het gebouw. Echter zorgen deze 3 eigen gebouwen wel voor 45% van het totale vloeroppervlak.

Dus heeft het verduurzamen van de panden in eigen beheer hoge prioriteit. De Zekeringstraat 1A zorgt voor 9% van het vloeroppervlak en maar liefst voor 21% van het totale gasverbruik in 2019. De Zekeringstraat 1A is echter niet in eigendom van Facilicom, waardoor maatregelen voor dit pand zich zullen moeten richten op het verduurzamen in overleg met de verhuurder.

Tabel 7: Monitoring uitstoot gasverbruik in detail

KPI	Waarde basisjaar: 2019	2020	Voortgang tov basisjaar 2019
CO₂-uitstoot gas panden totaal ton CO₂	521 ton CO ₂	509 ton CO ₂	- 2 %
CO₂ uitstoot stadswarmte panden totaal STEG (ton CO₂)	26 ton CO ₂	26 ton CO ₂	Geen verandering
CO₂-uitstoot gas panden naar vloeroppervlakte	0,0113 ton CO ₂ / m ²	0,0110 ton CO ₂ / m ²	- 2%
Percentage Facilicom panden gasloos	13 %	13 %	0 %
Pand x	Nog geen maatregelen gemonitord, waardoor geen uitspraak over de effectiviteit gedaan kan worden		-

A.3 Uitstoot elektriciteitsverbruik

De uitstoot als gevolg van het elektriciteitsverbruik is in het basisjaar 14% van de totale uitstoot (Tabel 7: KPI rij 1). Uit de gegevens van de verschillende gebouwen komt naar voren dat er een groot verschil zit tussen de gebouwen qua energielabel. Dit energielabel geeft een goede indicatie van hoe energiezuinig het gebouw is. De maatregelen om het elektriciteitsverbruik terug te dringen zullen per gebouw worden geïmplementeerd, waardoor het elektriciteitsverbruik van de gebouwen de meeste informatie geven. Doordat deze gebouwen elk jaar met het jaar ervoor vergeleken kunnen worden zijn dit beheersbare en beïnvloedbare KPI's door Facilicom (Tabel 7: KPI rij 5). Daarnaast geeft de elektriciteit uitstoot naar vloeroppervlakte eenduidige informatie over de voortgang op concernniveau (Tabel 7: KPI rij 2). In 2020 is er een reductie van de CO₂-uitstoot per vierkante behaald van 7 %. Dit is deels te verklaren door de beperkte bezetting als resultaat van het verplichte thuiswerken, waardoor apparaten in de kantoorpanden minder vaak aan stonden. Er zijn nog geen maatregelen gemonitord, waardoor het effect van de geïmplementeerde maatregelen in 2020 niet te analyseren zijn.

De uitstoot van elektriciteitsverbruik is tweeledig. Aan de ene kant wil Facilicom het verbruik van elektriciteit terugdringen. Dit kan door het uitvoeren van maatregelen en op deze manier ook het energielabel van het pand verbeteren. Ionisatie van de panden, waarbij hoofdkantoor Karel Doormanweg 5 als voorbeeld dient, lijkt een positief gevolg te hebben op het verbruik. Door in te zoomen op het elektriciteitsverbruik per pand na het uitvoeren van werkzaamheden kan bepaald worden of een maatregel heeft geholpen ten opzichten van het basisjaar (Tabel 7: KPI rij 5).

Naast het elektriciteitsverbruik te verminderen, wil Facilicom zelf energie opwekken of duurzaam inkopen. Het in 2019 aangekochte Degenaar Gevelonderhoud wekt 6564 kWh op als gevolg van zonnepanelen, maar Facilicom wil het percentage van eigen opwekking vergroten (Tabel 7: KPI rij 3). In 2018 heeft Facilicom grootschalig zonnepanelen willen aankopen, maar is er geen subsidie verkregen. In 2020 zijn geen stappen gezet ten opzichten van het basisjaar 2019. Op dit moment koopt Facilicom zijn groene energie nog niet in met Nederlandse GVO's (Tabel 7: KPI rij 4). Echter koopt Synorga, bedrijfs onderdeel reeds in het bezit van de CO₂-prestatieladder niveau 3 certificering, wel Nederlandse groene energie in bij Essent.

Tabel 8: Monitoring uitstoot elektriciteitsverbruik in detail

KPI	Waarde basisjaar: 2019	2020	Voortgang tov basisjaar 2019
CO₂-uitstoot elektriciteit panden totaal	2308 ton CO ₂	2156 ton CO ₂	- 7 %
CO₂-uitstoot elektriciteit panden naar vloeroppervlakte	0,0499 ton CO ₂ / m ²	0,0466 ton CO ₂ / m ²	- 7 %
Percentage van totale verbruik groene stroom met Nederlandse GVO	1,8 %	1,5 %	- 17 % ¹
Percentage zelf opgewekte energie van totale verbruik	0,16 %	0,16 %	Geen verandering
Pand X	Nog geen maatregelen gemonitord, waardoor geen uitspraak over de effectiviteit van de maatregelen gedaan kan worden		-

A.4 Uitstoot Business travel

Business travel is het vervoer van medewerkers onder werktijd. Het woon-werkverkeer is dus niet meegenomen in de business travel. De uitstoot als gevolg van business travel is geschat aan de hand van de declaraties. Dit houdt in dat de resultaten met een bepaalde mate van onzekerheid geïnterpreteerd dienen te worden. Voor business travel is het van belang om te realiseren dat de vorm van gekozen vervoer door medewerkers van invloed is op de CO₂ uitstoot. Daarom is het voor Facilicom goed om te zien dat het overgrote deel van Nederland en dus ook de medewerkers van Facilicom bezig zijn met duurzame(re) keuzes te maken.

¹ Alleen Synorga koopt momenteel groene stroom in. Zij hebben minder verbruikt, waardoor percentage afnam.

Door de Corona pandemie in 2020 is de het aantal gereden zakelijke kilometers per medewerker min of meer noodgedwongen afgenomen. Deze sterke afname van kilometers heeft natuurlijk een direct effect op de CO₂-uitstoot business-travel. Het doel is om een deel van deze grote reductie in CO₂-uitstoot business-travel te behouden in 2021. Ook is er de mogelijkheid aan medewerkers geboden om zakelijke reizen met een NS businesscard te doen. Door de corona uitbraak is de trein een onveiliger vervoersmiddel dan de eigen auto, maar desondanks is er zelfs in 2020 een toename van het aantal OV kilometers te zien. Dus het stimuleringsbeleid van Facilicom om gebruik te maken van het OV zal zeker gaan bijdragen aan een kleinere uitstoot als gevolg van zakelijke kilometers.

Facilicom kan door open en transparante communicatie bijdragen aan een gedragsverandering van de medewerkers, wanneer zij de keuze maken voor hun transportmodaliteit om hun werk gerelateerde verplaatsing te doen. Deze gedragsverandering zal een positief effect hebben op de gestandaardiseerde waarde van business travel naar omzet. De business travel totaal is mede afhankelijk van de groei en de krimp van het bedrijf Facilicom (Tabel 8). Op dit moment wordt er erg veel gebruik gemaakt van de privé auto, mede ingegeven door de soms moeilijk bereikbare klanten van Facilicom.

Tabel 9: Monitoring uitstoot business travel

KPI	Waarde basisjaar: 2019	2020	Voortgang tov basisjaar 2019
Business travel totaal	451 ton CO ₂	307 ton CO ₂	-32%
Business travel uitstoot per medewerker	0,46 ton CO ₂ / mln. €	0,31 ton CO ₂ / mln. €	-33%